

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžo/72/2014
Identifikačné číslo spisu:	7014200074
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014200074.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: S. B., bytom O., proti žalovanému: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, Selezianov 1, Michalovce, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 50/2013, 2013/344025 zo dňa 22.11.2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. júna 2014, č.k. 7S/9/2014-38, jednomyselne takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. júna 2014, č.k. 7S/9/2014-38 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

III. Po právoplatnosti tohto uznesenia vec postúpi Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 18. júna 2014, č.k. 7S/9/2014-38 podľa § 250j ods. 2 písm. a) a e) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutia (listy) žalovaného č. 50/2013, 2013/344025 zo dňa 22.11.2013 a č. 50/2013 zo dňa 24.05.2013, vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobkyni nepriznal náhradu trov konania. Uvedenými listami žalovaný zamietol žiadosť žalobkyne o poskytnutie príspevku na dochádzku za prácou podľa § 53 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 11 vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí a rodiny SR č. 481/2010 Z.z. (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z.z.“), pričom dôvodom jeho rozhodnutia bolo, že žalobkyňa žiadosť o poskytnutie príspevku nepredložila včas (do jedného mesiaca) od nástupu do zamestnania a preto nesplnila podmienky pre priznanie žiadaného príspevku.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že námietky žalobkyne, že žalovaný pri rozhodovaní nekonal z hľadiska procesného podľa zákona o správnom poriadku a retroaktívne použil právny predpis účinný od 01.05.2013 na rozhodovanie o žiadanom príspevku, na ktorý jej vznikol právny nárok dňom 01.04.2013, sú dôvodné.

Krajský súd považoval za nesporné, že žalobkyňa splnila dňom nástupu do zamestnania 01.04.2013 podmienky pre priznanie príspevku na dochádzku za prácou podľa § 53 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. platného a účinného ku dňu 30.04.2013, v dôsledku čoho bola oprávnená požiadať o priznanie príspevku v lehote do 6 mesiacov od nástupu do zamestnania. Keďže žalovaný postupoval v konaní podľa § 53 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. účinnom od 01.05.2013 a uplatnený nárok vyhodnotil ako oneskorený, lebo nebol podaný do jedného mesiaca od nástupu do zamestnania, t.j. do 02.05.2013, potom jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, lebo konal v rozpore s princípom zákazu retroaktivity, čo je nezlučiteľné s princípom právneho štátu. Krajský súd s poukazom na ustálenú judikatúru súdov nemal pochybnosti o možnej súdnej preskúmateľnosti napadnutých listov, pričom nepovažoval postup správneho orgánu ani po formálnej stránke za vhodný. Bol toho názoru, že o žiadosti žalobkyne bolo potrebné rozhodnúť v režime správneho poriadku (§ 46 a § 47). S poukazom na ustanovenia § 57 ods. 1, 2, § 58 ods. 1 a § 59 správneho poriadku a rozhodnutie č. 72/1998 Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov SR, postup správneho orgánu vrátane vydaného listu zo dňa 22.11.2013 (ktorým nebolo vyhovievané odvolaniu) vyhodnotil ako procesne vadný, ktorý spôsobil nezákonnosť rozhodnutia žalovaného.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmenil a žalobu zamietol.

Poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Zdôraznil, že podľa prechodných ustanovení (§ 72t ods. 8 novely zákona o službách zamestnanosti č. 96/2013 Z.z., ďalej „zákon č. 96/2013 Z.z.“ alebo aj „novela zákona“) k úpravám účinným od 01.05.2013 vo veci žiadosti (§ 53) podanej pred 01.05.2013 sa postupuje podľa predpisov účinných do 30.4.2013. Žalobkyňa nastúpila do zamestnania 01.04.2013, žiadosť o príspevok podala dňa 24.05.2013, t.j. po jednomesačnej lehote od nástupu do zamestnania, preto správny orgán postupujúc podľa uvedenej novely zákona, ako aj metodického usmernenia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny č. 36/2013, formou „Oznámenia“ žiadosť zamietol a svoje stanovisko k odvolaniu vyslovil listom zo dňa 22.11.2013 pod č. 50/2013, 2013/344025, pričom tieto písomnosti nepovažuje za rozhodnutia spôsobilé súdneho prieskumu. Podľa žalovaného bol rozhodujúcim pre posúdenie danej veci dátum podanej žiadosti o poskytnutie príspevku a nie dátum nástupu do zamestnania.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného zopakovala svoju argumentáciu a žiadala rozhodnutie krajského súdu ako súladné so zákonom potvrdiť.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) odvolacie konania podľa piatej časti OSP začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s ustanovením § 492 ods. 2 SSP sa odvolací súd v konaní riadil ustanoveniami OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť.

Krajský súd sa síce zaoberal splnením zákonných podmienok pre postup zvolený správnym orgánom, t.j., či bol naplnený nárok žalobkyne na dvojinštančné konanie, podľa § 57 zákona o správnom konaní, v prípade ak prvostupňový správny orgán nevyhovел jej odvolaniu v plnom rozsahu a napriek tomu nepredložil odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu orgánu (ústrediu), učinil však nesprávny záver, keď ju posudzoval vecne bez toho, aby skúmal, či boli splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci samej.

Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Pri odstrániteľných nedostatkoch v podmienkach konania je súd povinný účastníka konania informovať o ich výskyte a primerane poučiť o možnosti ich odstránenia. Neodstrániteľné nedostatky v podmienkach konania sú prekážkou na ďalšie pokračovanie súdneho konania.

Uskutočnenie predchádzajúceho konania na inom orgáne, keď to zákon vyžaduje, je jednou z hlavných procesných podmienok konania na súde. Jej splnenie súd sleduje ex offo v každom štádiu konania a na každom stupni. Jej nesplnenie je podstatnou (neodstrániteľnou) vadou súdneho konania; súdne konanie musí byť uznesením zastavené a po jeho právoplatnosti vec postúpená inému príslušnému orgánu; účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania, resp. žaloby na súd však zostávajú zachované (§ 104 ods. 1 OSP).

Podľa § 57 ods. 1) správneho poriadku správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, môže o odvolaní sám rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie a ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania ako odvolateľa, alebo ak s tým ostatní účastníci konania súhlasia. Podľa odseku 2) ak nerozhodne správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, o odvolaní, predloží ho spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo, a upovedomí o tom účastníka konania.

Podľa § 58 (1) správneho poriadku ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správne orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Z administratívneho spisu vyplýva, že správne orgány sa uvedenými ustanoveniami neriadili, vo veci odvolania opätovne rozhodoval prvostupňový správny orgán, napriek tomu, že nebol kompetentný, keďže požiadavke žalobkyne nevyhovel, preto list č. 50/2013, 2013/344025 zo dňa 22.11.2013, ktorý aj odvolací súd považuje za rozhodnutie, je možné vyhodnotiť ako paakt.

Keďže o odvolaní žalobkyne doteraz rozhodnuté druhostupňovým správnym orgánom nebolo, nie sú splnené podmienky konania pre súd.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené podľa § 220 OSP zmenil rozsudok krajského súdu tak, že konanie o predmetnom návrhu podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP zastavil a postúpil vec príslušnému orgánu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a podľa § 250k ods. 1 OSP, keďže žalobca si v konaní trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.